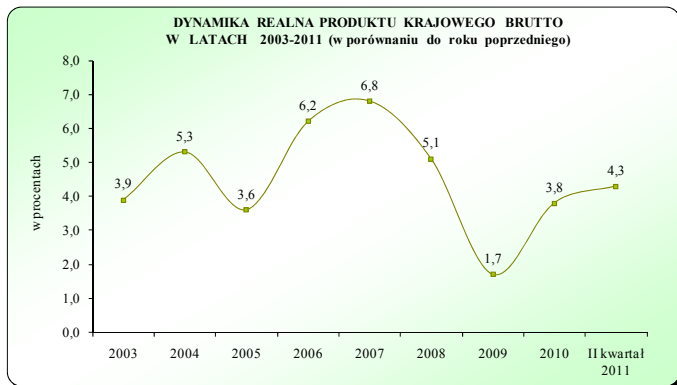

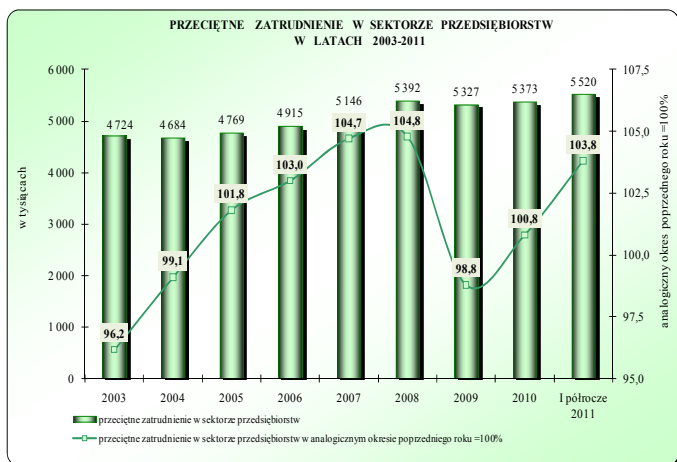
RYNEK PRACY W POLSCE W PIERWSZYM PÓŁROCZU 2011 ROKU

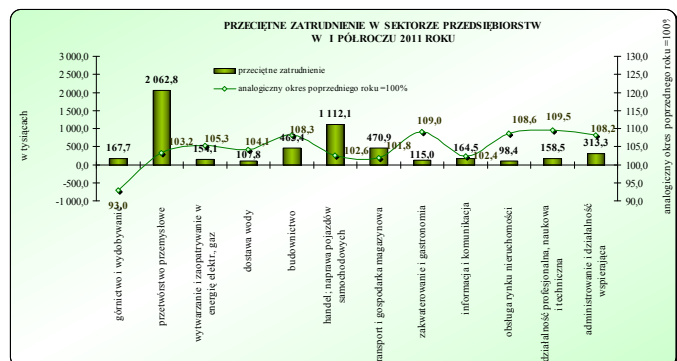
Zasadniczym czynnikiem sprzyjającym pozytywnym zmianom na rynku pracy jest wzrost gospodarczy.

Na przestrzeni ostatnich lat najwyższy wzrost gospodarczy zanotowano 2007 r., kiedy to PKB wzrosło o 6,8%. Następnie wzrost gospodarczy zmniejszył się z 5,1% w 2008 r. do 1,7% w roku 2009. W 2010 r. sytuacja zaczęła się wyraźnie poprawiać, a dynamika wzrostu PKB była ponad 2-krotnie wyższa niż w 2009 r. W 2010 r. PKB wzrósł realnie o 3,8% w porównaniu do 2009 r. **W II kwartale 2011 r. wzrost PKB wyniósł 4,3%, przy wzroście w analogicznym okresie 2010 r. o 3,4%.¹**

Spżycie ogółem w II kwartale 2011 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2010 roku, wzrosło o 1,9%, w tym spżycie indywidualne wzrosło o 2,2%.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw² w I półroczu br. ukształtowało się na poziomie 5 520,2 tys. osób, tj. o 3,8% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec spadku o 0,5% przed rokiem). Wzrost przeciętnego zatrudnienia w skali roku obserwowano we wszystkich sekcjach zaliczanych do sektora przedsiębiorstw za wyjątkiem sektora górnictwo i wydobywanie (spadek o 7,0%). Najwyższy wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 9,5%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 9,0%), obsłudze rynku nieruchomości (o 8,6%), budownictwie (o 8,3%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 8,2%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw³ w I półroczu 2011 r. wyniosło 3 526,17 zł i było o 4,6% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost wyniósł 3,3%). Wyższy niż przeciętnie wzrost płac obserwowano m.in. w sekcjach górnictwo i wydobywanie (o 9,2%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 7,1%), administrowanie i działalność wspierająca (o 6,3%), przetwórstwo przemysłowe (o 5,6%), informacja i komunikacja (o 5,5%) oraz transport i gospodarka magazynowa (o 5,0%).

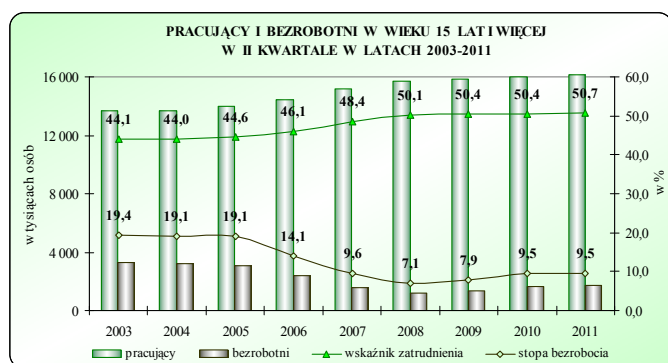
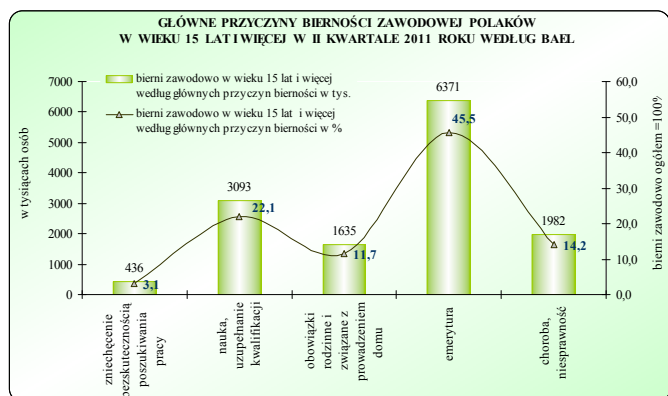
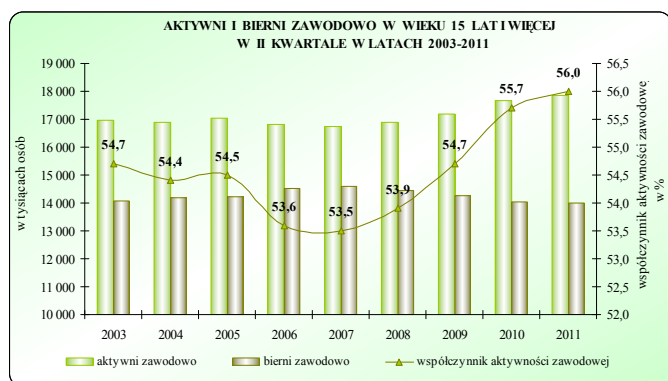
Najniższa dynamika płac wystąpiła natomiast w sekcji zakwaterowanie i gastronomia (wzrost o 2,8%). Spadek natomiast odnotowano w sekcji działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 2,3%).

¹ Dane ze strony internetowej www.stat.gov.pl

² Informacja o sytuacji społeczno – gospodarczej kraju I półrocze 2011 r. GUS, Warszawa, 26 lipca 2011 r.

³ Informacja o sytuacji społeczno – gospodarczej kraju I półrocze 2011 r. GUS, Warszawa, 26 lipca 2011 r.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI POLSKI (BAEL) ⁴

W ostatnich latach bardzo wyraźnie rysuje się **wysoki poziom bierności zawodowej Polaków, choć liczba biernych zmniejsza się**. W II kwartale 2011 r. populacja aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej liczyła 17 853 tys. osób i była o 177 tys. osób wyższa niż w II kwartale 2010 r. (wzrost o 1,0%). W tym samym czasie liczba biernych zawodowo zmniejszyła się o 32 tys. (tj. o 0,2%) do 14 000 tys. osób. **Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej wzrósł z 55,7% w II kwartale 2010 r. do 56,0% w II kwartale 2011 r.** W tym samym okresie współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) wyniósł 72,3% i wzrósł o 0,5 p. p. Nadal jednak wzrost ten jest niewielki, a aktywność zawodowa Polaków niska w porównaniu z innymi krajami UE.

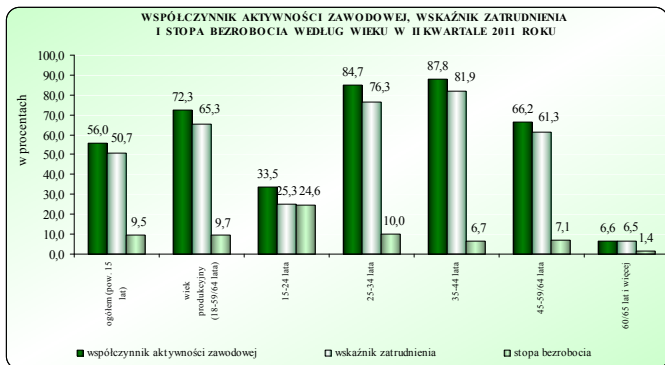
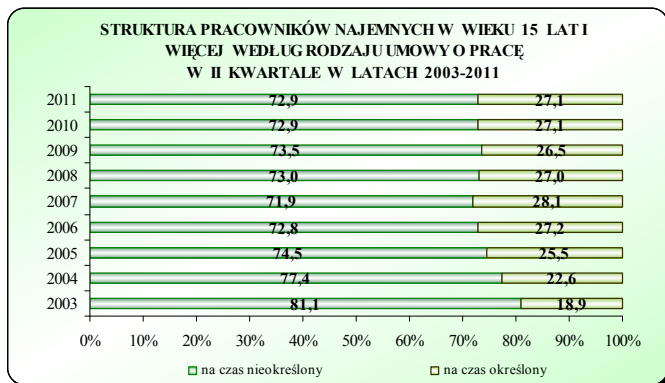
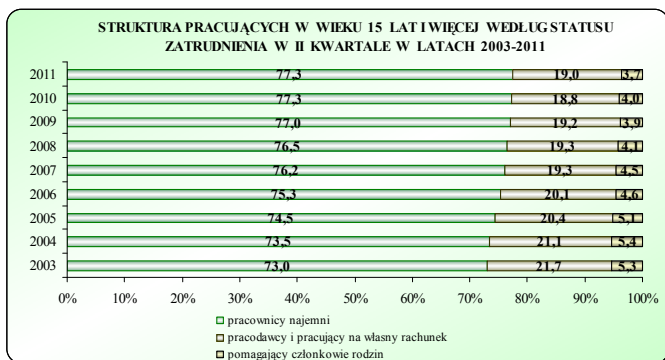
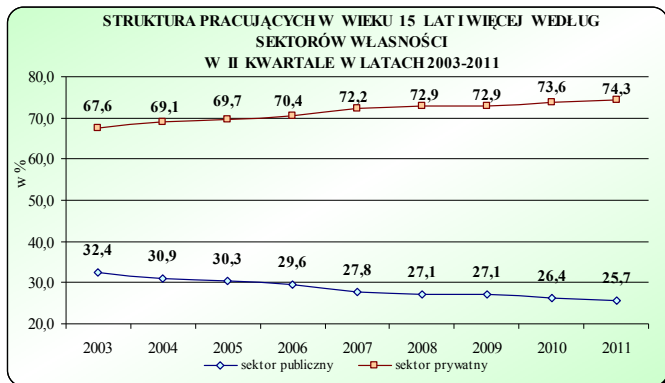
Wysoki poziom bierności zawodowej jest zjawiskiem wynikającym z jednej strony z przedłużania wejścia na rynek pracy przez osoby młode (kontynuowanie nauki), z drugiej zaś następuje w wyniku przechodzenia na emerytury lub renty, ew. świadczenia przedemerytalne przez ciągle liczną grupę osób, które nabywają uprawnienia do ww. świadczeń. Najważniejszymi powodami bierności zawodowej były: emerytura wskazywana przez 45,5% biernych zawodowo w II kwartale 2011 r. oraz nauka i uzupełnianie kwalifikacji, które wskazało 22,1% biernych. Istotne powody bierności stanowią również choroba i niesprawność wskazana przez 14,2% biernych zawodowo oraz obowiązki rodzinne i związane z prowadzeniem domu – 11,7% biernych.

Zgodnie z wynikami BAEL **liczba pracujących w wieku 15 lat i więcej w II kwartale 2011 r. ukształtowała się na poziomie 16 163 tys. osób**, czyli była o 169 tys. osób wyższa niż w analogicznym okresie 2010 r. i o 288 tys. wyższa niż w I kwartale 2011 r. Powyższe oznacza, że jak dotąd tylko w III kwartale 2010 r. odnotowano wyższą liczbę pracujących w wieku 15 lat i więcej. Wzrost liczby pracujących przełożył się na zwiększenie wskaźnika zatrudnienia, który wyniósł 50,7% dla osób w wieku 15 lat i więcej (wzrost o 0,3 p. p.), przy czym dla osób w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) wyniósł 65,3%, czyli zwiększył się o 0,4 p. p.

Udział bezrobotnych w liczbie aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej (stopa bezrobocia) wyniósł w II kwartale 2011 r. wg BAEL 9,5% i pozostał na takim samym poziomie jak w II kwartale 2010 r. Liczba bezrobotnych zwiększyła się z 1 682 tys. do 1 690 tys., czyli o 8 tys. osób (tj. o 0,5%).

Najniższą wartość wskaźnika bezrobocia w prowadzonym od 1992 r. badaniu BAEL odnotowano w III kwartale 2008 r. – 6,6%.

⁴ Kwartalna informacja o rynku pracy, GUS, Warszawa, 2011.08.30 oraz obliczenia własne na podstawie danych z BAEL

Korzystne zmiany dotyczą również struktury zatrudnienia. **Wzrasta liczba pracujących w sektorach pożądanym dla nowoczesnej gospodarki, czyli w przemyśle i usługach ale również wzrost odnotowano w sektorze rolniczym.** W II kwartale 2011 r. w sektorze usługowym pracowało 56,6% pracujących, przemysłowym – 30,6% i rolniczym – 12,8%.

Od 2003 r. w strukturze pracujących w wieku 15 lat i więcej **systematycznie wzrasta udział zatrudnionych w sektorze prywatnym.** W II kwartale 2011 r. w sektorze tym pracowało ponad 12,0 mln osób. Odsetek zatrudnionych w sektorze prywatnym wzrósł z 67,6% w II kwartale 2003 r. do 74,3% w II kwartale 2011 r. W porównaniu do II kwartału 2010 r. wzrost wyniósł 0,7 p. p.

Równocześnie **zwiększył się nieznacznie odsetek pracodawców i pracujących na własny rachunek,** którzy w II kwartale 2011 r. stanowili 19,0% pracujących (wobec 18,8% w analogicznym okresie 2010 r.). Zmniejszył się natomiast odsetek pomagających członków rodzin (3,7% wobec 4,0%), odsetek pracowników najemnych pozostał na niezmienionym poziomie 77,3%.

W II kwartale 2011 r. w charakterze pracownika najemnego pracowało 12 502 tys. osób, tj. 77,3% ogółu pracujących w wieku 15 lat i więcej. **Liczba pracowników najemnych wzrasta z roku na rok** począwszy od 2004 r. W II kwartale 2011 r. była o 145 tys. osób wyższa niż w II kwartale 2010 r.

W II kwartale 2011 r. na czas nieokreślony pracowało 9 120 tys. osób, tj. 72,9% ogółu pracowników najemnych. Udział pracujących na czas nieokreślony był dużo niższy niż w II kwartale 2003 r., kiedy to pracownicy tacy stanowili 81,1%, ale pozostał na takim samym poziomie jak przed rokiem.

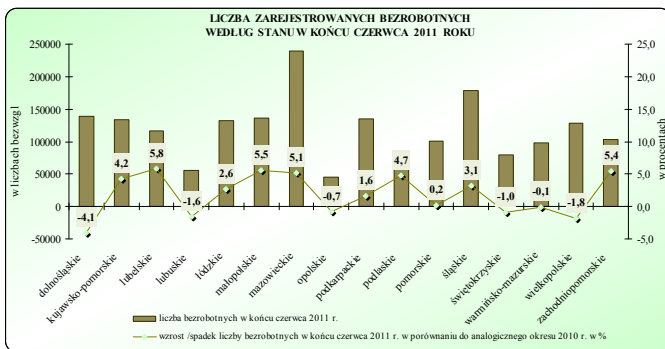
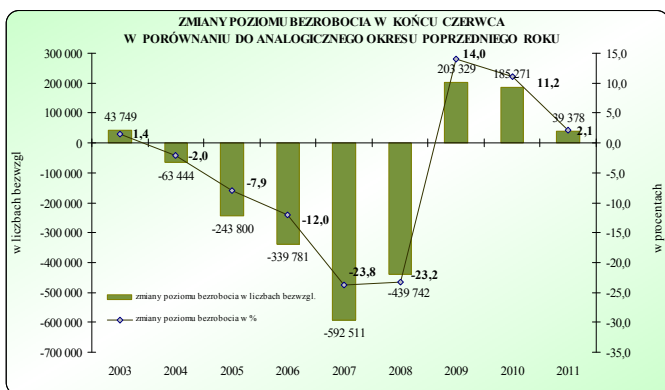
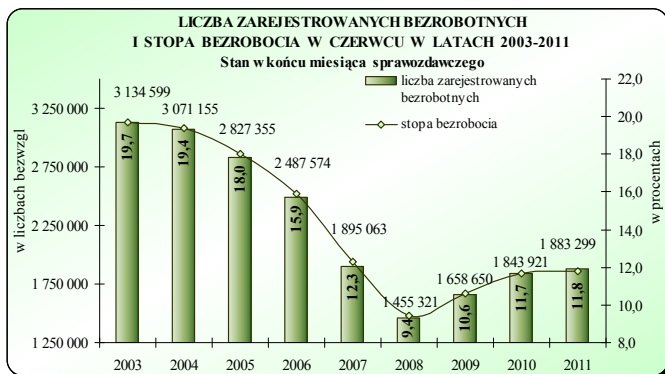
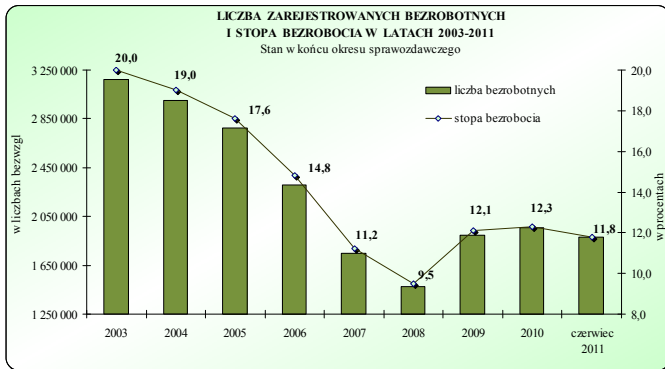
Wskaźniki obrazujące kształtowanie się aktywności zawodowej, zatrudnienia i bezrobocia są silnie skorelowane z wiekiem. Najkorzystniejsze wartości przyjmują dla osób w wieku 35-44 lata i tylko nieznacznie gorsze dla osób w wieku 25-34 lata.

Stosunkowo **niska pozostaje aktywność zawodowa młodzieży** (33,5% wyniósł w II kwartale 2011 r. współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15-24 lata wobec 34,1% przed rokiem) **oraz osób w wieku tzw. poprodukcyjnym** (60 lat i więcej kobiety oraz 65 lat i więcej mężczyźni) – 6,6% wobec 6,4% w II kwartale 2010 r.

Dla tych kategorii wiekowych również niski pozostaje wskaźnik zatrudnienia – odpowiednio 25,3% i 6,5% w II kwartale 2011 r.

Równocześnie **najwyższa stopa bezrobocia dotyczy osób młodych – 24,6% wobec 7,1% dla osób w wieku tzw. niemobilnym.** W przypadku młodzieży generalnie we wszystkich krajach UE stopa bezrobocia pozostaje ok. 2-krotnie wyższa niż stopa dla osób w wieku produkcyjnym.

BEZROBOCIE REJESTROWANE

Ze względu na różnice metodologiczne stopa bezrobocia rejestrowanego pozostaje na wyższym poziomie niż w ujęciu BAEL. **Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu czerwca 2011 r. wyniosła 11,8%⁵ wobec 11,7% w końcu czerwca 2010 r. – wzrost wyniósł 0,1 p. p.** Mimo to wskaźnik bezrobocia był niższy niż w czerwcu w latach 2000-2007.

Liczba zarejestrowanych w urzędach pracy bezrobotnych po kilku latach wyraźnego spadku wzrosła w 2009 r. podczas gdy w latach 2003-2008 utrzymywała się stała tendencja spadkowa, z wyjątkiem sezonowych wzrostów na przełomie każdego roku.

W końcu 2002 r. w rejestrach znajdowało się 3 217 tys. bezrobotnych, a rok później liczba ta była o 1,3% niższa. W końcu 2003 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 3 175,7 tys. osób, natomiast wskaźnik bezrobocia wyniósł 20%. Do końca 2007 r. zarówno liczba, jak i stopa bezrobocia rejestrowanego zmniejszały się coraz szybciej. Najwyższą dynamikę spadku bezrobocia odnotowano w 2007 r. (24,4% w porównaniu do stanu z końca 2006 r.). W końcu 2008 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 1 473,8 tys. osób, tj. o 272,8 tys. osób mniej niż przed rokiem (spadek o 15,6%). W końcu 2009 r. w ewidencji bezrobotnych znajdowało się 1 892,7 tys. osób, czyli po raz pierwszy od kilku lat bezrobocie zwiększyło się. Wzrost poziomu bezrobocia w ciągu roku wyniósł 418,9 tys. osób, tj. 28,4%. W końcu 2010 r. w ewidencji bezrobotnych zarejestrowanych było 1 954,7 tys. osób, tj. o 62,0 tys. osób więcej niż rok wcześniej (wzrost o 3,3%).

W końcu czerwca 2011 r. liczba bezrobotnych wyniosła 1 883,3 tys. osób, czyli w skali roku wzrost wyniósł 39,4 tys. osób (2,1%). Zwiększyła się przede wszystkim liczba bezrobotnych poprzednio pracujących o 29,6 tys. (tj. o 2,0%), przy wzroście liczby dotychczas niepracujących o 9,7 tys. osób (tj. o 2,6%).

Wzrost poziomu bezrobocia rejestrowanego w końcu czerwca 2011 r. w porównaniu do stanu z końca czerwca 2010 r. odnotowano w 10 województwach, natomiast w 6 odnotowano spadek (dolnośląskie, lubuskie, opolskie, świętokrzyskie, warmińsko - mazurskie i wielkopolskie).

Na poziomie powiatów wzrost bezrobocia w skali roku odnotowano w 257 powiatach (najwyższy w powiecie kwidzińskim o 46,6%), zaś liczba bezrobotnych zmniejszyła się w 122 powiatach (najbardziej w powiecie ślubickim o 34,3%).

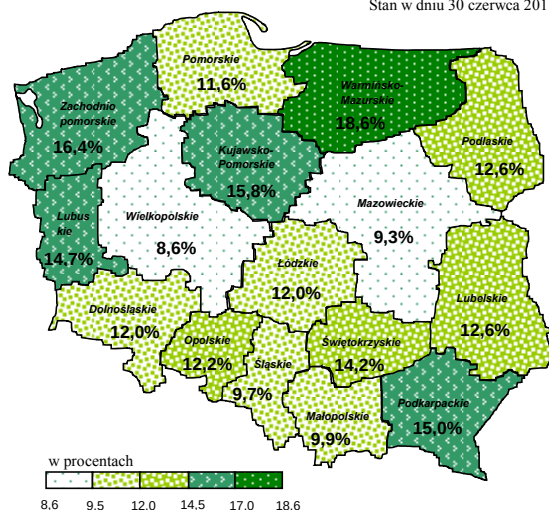
Z kolei stopa bezrobocia w końcu czerwca 2011 r. wyniosła 11,8% i była o 0,1 p. p. wyższa niż w końcu czerwca 2010 r. Na poziomie województw wskaźnik zwiększył się w 8 województwach (najwyższy wzrost odnotowano w lubelskim i zachodniopomorskim o 0,5 p. p.). W 7 województwach stopa bezrobocia zmniejszyła się (najbardziej w dolnośląskim o 0,7 p. p.), a w podkarpackim nie uległa zmianie.

⁵ Stopa przed korektą GUS

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy

STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Stan na dniu 30 czerwca 2011 r.

Terytorialne zróżnicowanie, mierzone różnicą pomiędzy najniższą i najwyższą wartością wskaźnika bezrobocia waha się. W końcu czerwca 2011 r. różnica pomiędzy najniższą i najwyższą stopą bezrobocia w województwach wynosiła 10,0 p. p. (wielkopolskie – 8,6%, warmińsko – mazurskie – 18,6%) wobec 9,9 p. p. przed rokiem.

Zróżnicowanie stopy bezrobocia na poziomie powiatów wzrosło z 30,4 p. p. w końcu czerwca 2010 r. do 30,5 p. p. w końcu czerwca 2011 r.

Najniższą stopę bezrobocia w końcu czerwca 2011 r. odnotowano w M. Sopot (3,4%), M. Poznań, powiecie poznańskim oraz w M. Warszawa (po 3,5%). Najwyższy wskaźnik bezrobocia wystąpił w powiatach szydłowieckim (33,9%) i piskim (30,1%).

Jedną z głównych cech polskiego rynku pracy jest **sezonowość** - wzrost bezrobocia w miesiącach rozpoczynających i kończących rok. Rok 2008 był czwartym z kolei, w którym poziom rejestrowanego bezrobocia zmniejszył się już w lutym, ale w listopadzie i grudniu notowane były sezonowe wzrosty. Sytuacja zmieniła się w 2009 r., kiedy to od lipca rozpoczął się okres wzrostu liczby bezrobotnych, który utrzymał się do końca lutego 2010 r. Od marca do sierpnia 2010 r. poziom bezrobocia zmniejszał się, ale od września ponownie notowany był wzrost, który utrzymał się do końca lutego 2011 r.

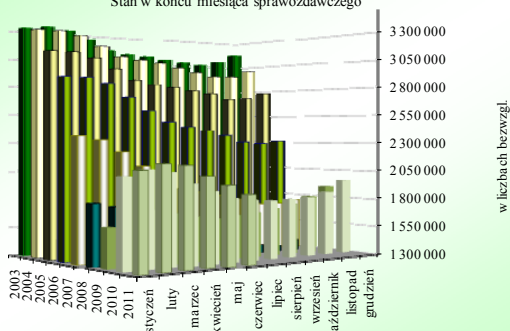
W czerwcu 2011 r., w porównaniu do maja 2011 r., liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 79,3 tys. osób, tj. o 4,0% (z poziomu 1 962,6 tys. osób do 1 883,3 tys.). Spadek ten był wyższy niż w analogicznym okresie 2010 r. kiedy to poziom bezrobocia zmniejszył się o 64 tys. osób, czyli o 3,4%.

Z kolei wskaźnik bezrobocia był o 0,4 p. p. niższy niż w końcu maja 2011 r., tj. wyniósł 11,8%. W końcu czerwca 2010 r. stopa bezrobocia wyniosła 11,7% i była również o 0,4 p. p. niższa niż miesiąc wcześniej.

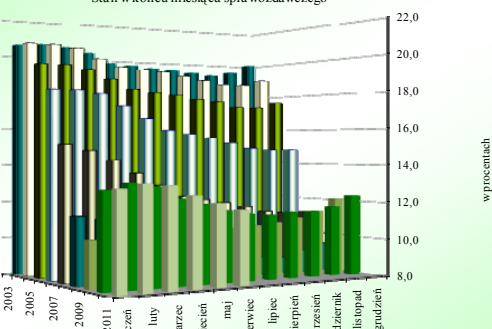
W końcu czerwca 2011 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 58,4 tys. osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy, tj. 8,9 tys. mniej niż przed rokiem. Tym samym w ciągu roku omawiana subpopulacja zmniejszyła się o 13,2%, przy wzroście liczby bezrobotnych ogółem o 2,1%. Zmniejszył się też odsetek zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych z 3,7% w końcu czerwca 2010 r. do 3,1% w końcu czerwca 2011 r.

W końcu czerwca 2011 r. wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w omawianej subpopulacji najwięcej osób pracowało przed zarejestrowaniem się w sekcji przetwórstwo przemysłowe – 20,4 tys. osób, czyli ponad 34,8% zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy zarejestrowanych jako bezrobotni w końcu I półrocza 2011 r.

POZIOM BEZROBOCIA W LATACH 2003-2011 - SEZONOWOŚĆ
Stan na końcu miesiąca sprawozdawczego

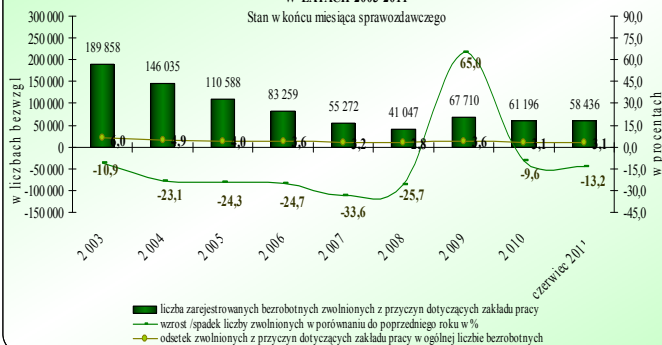

STOPA BEZROBOCIA W LATACH 2003-2011 - SEZONOWOŚĆ
Stan na końcu miesiąca sprawozdawczego

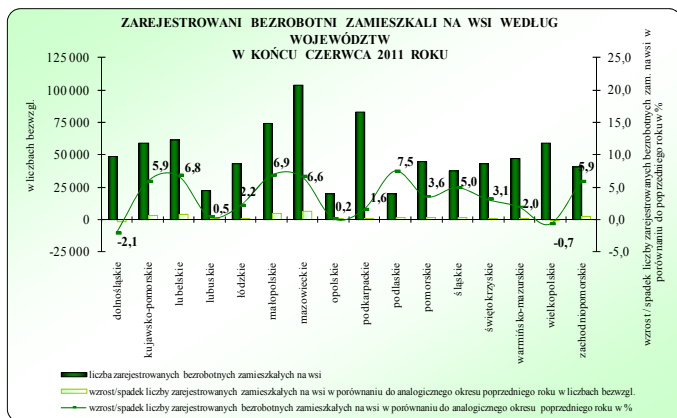
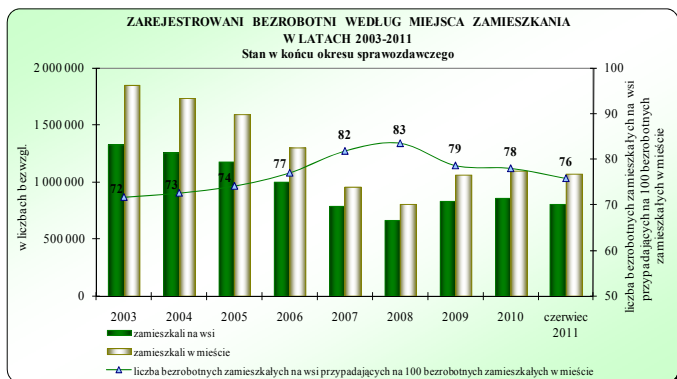
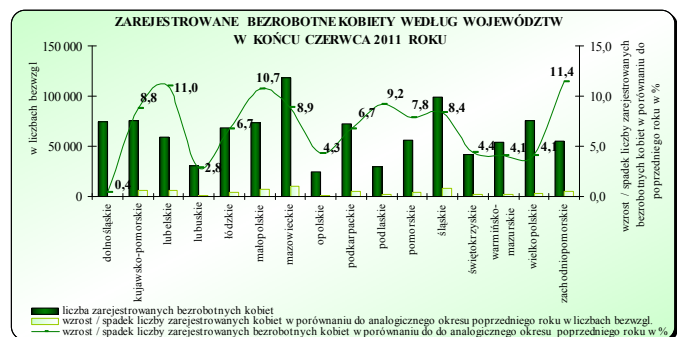
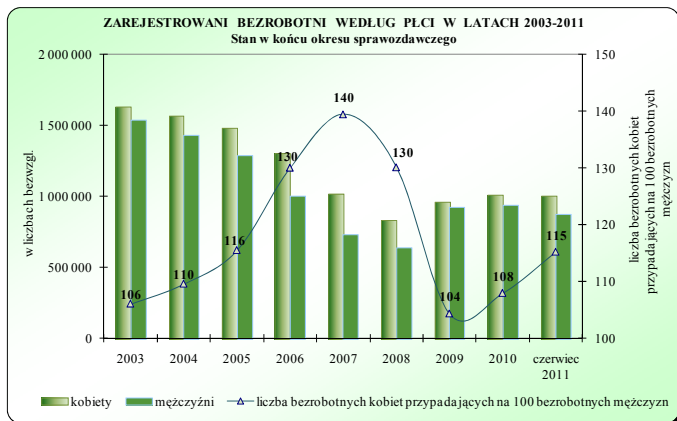

BEZROBOTNI ZWOLNIENI Z PRZYZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY
W LATACH 2003-2011

Stan na końcu miesiąca sprawozdawczego

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy

Uczestnictwo w pracy zawodowej jest silnie uwarunkowane przez płeć oraz związane z nią role społeczne. Według danych GUS w końcu 2010 r., w ogólnej liczbie ludności Polski (38 200 tys.), kobiety stanowiły 51,7%, tj. na 100 mężczyzn przypadało 107 kobiet (wśród ludności miejskiej 111, na wsi 101).

Generalnie na przestrzeni ostatnich kilku lat zdecydowanie szybciej zmniejszała się liczba bezrobotnych mężczyzn niż kobiet. Miało to swoje odzwierciedlenie we wzroście odsetka kobiet wśród ogółu zarejestrowanych. W końcu 2002 r. kobiety zarejestrowane w urzędach pracy stanowiły 51,2% ogółu bezrobotnych, a w końcu 2007 r. odsetek ten zwiększył się do 58,2%. Tendencja odwróciła się w 2008 r. W końcu 2008 r. kobiety stanowiły 56,6% ogółu zarejestrowanych, a w końcu 2009 r. 51,1%. Zatem skutki kryzysu bardziej dotknęły mężczyzn. W końcu 2010 r. udział kobiet wzrósł do 51,9%.

W końcu czerwca 2011 r. kobiety zarejestrowane w urzędach pracy stanowiły 53,5% (tj. 1 008,3 tys. kobiet). Na 100 bezrobotnych mężczyzn przypadało 115 kobiet, wobec 104 przed rokiem.

W porównaniu do stanu z końca czerwca 2010 r., populacja bezrobotnych kobiet zwiększyła się o 7,1%, zaś liczba bezrobotnych mężczyzn zmalała o 3,0%.

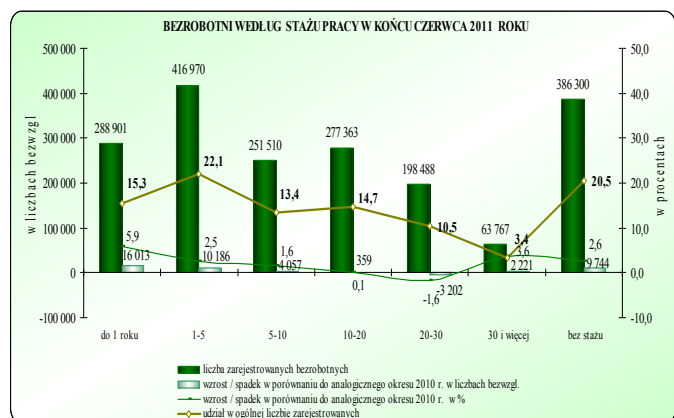
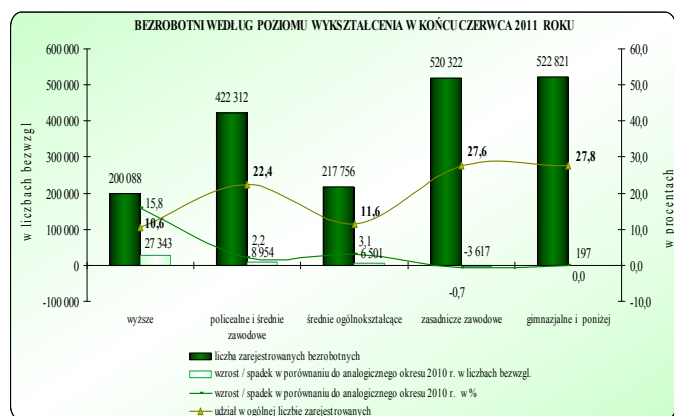
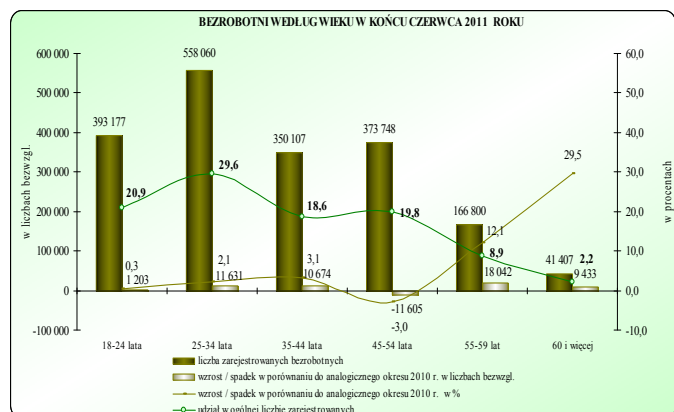
W końcu czerwca 2011 r. najwięcej bezrobotnych kobiet zarejestrowanych było w województwach mazowieckim i śląskim. Natomiast najmniej kobiet znajdowało się w ewidencji urzędów pracy w województwach opolskim, podlaskim i lubuskim. Udział bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych kształtował się w przedziale od 48,6% w województwie podlaskim do 58,6% w województwie wielkopolskim.

Na wsi mieszka ok. 39% ludności Polski, natomiast wśród bezrobotnych mieszkańcy wsi stanowią ok. 43-45%. Notowany do końca 2008 r. spadek poziomu bezrobocia dotyczył zarówno mieszkańców wsi, jak i miast, przy czym liczba bezrobotnych zamieszkałych w mieście zmniejszała się bardziej dynamicznie. Tendencja odwróciła się i wzrost bezrobocia zarówno w 2009 r. jak i 2010 r. w większym zakresie dotyczył osób zamieszkałych w miastach.

W końcu czerwca 2011 r. na wsi mieszkało 811,9 tys. bezrobotnych (43,1% ogółu zarejestrowanych) wobec 1 071,4 tys. zamieszkałych w mieście.

Rozkład odsetka bezrobotnych zamieszkałych na wsi, w końcu czerwca 2011 r., w poszczególnych województwach był zróżnicowany i kształtował się od 21,0% w województwie śląskim do 61,2% w województwie podkarpackim.

W końcu czerwca 2011 r. w porównaniu do stanu z końca czerwca 2010 r., liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi zwiększyła się o 3,7% wobec wzrostu zamieszkałych w mieście o 1,0%. Najwyższy względny wzrost liczby bezrobotnych zamieszkałych na wsi odnotowano w województwie podlaskim (o 7,5%). Zmniejszyła się natomiast liczba zarejestrowanych zamieszkałych na wsi w województwie wielkopolskim (o 0,7 %) i dolnośląskim (o 2,1%).

Zachodzące zmiany demograficzne mają odbicie w strukturze zarejestrowanych bezrobotnych. Do końca 2007 r. średni wiek zarejestrowanych bezrobotnych systematycznie wzrastał. Wynikało to z faktu, że spadek bezrobocia dotyczył przede wszystkim osób w młodszych grupach wiekowych. Tendencja odwróciła się w 2008 r., kiedy to średni wiek bezrobotnych zmniejszył się do 37,2 roku, w końcu 2009 r. do 36,7 roku, a w końcu 2010 r. wzrósł do 36,9 roku. **W końcu czerwca 2011 r. średni wiek bezrobotnych ponownie wzrósł do 37,2 roku.**

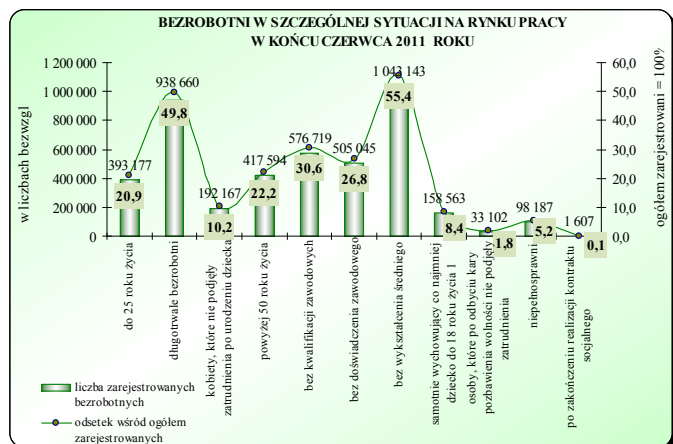
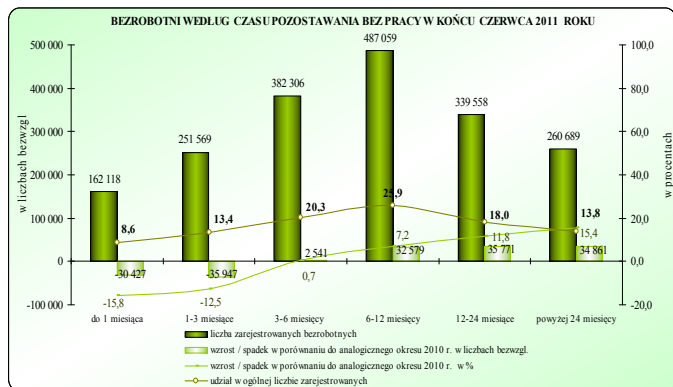
W końcu I półrocza 2011 r. w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. najbardziej zwiększyła się liczba bezrobotnych w wieku 60 lat i więcej – wzrost o 29,5%, przy wzroście liczby bezrobotnych w wieku 25-34 lata o 2,1% i 18-24 lata o 0,3%. Spadek odnotowano wśród bezrobotnych w wieku 45-54 lata (o 3,0%).

Wraz ze zwiększaniem się liczby wyższych uczelni w Polsce, rozszerzeniem oferty edukacyjnej i łatwiejszym dostępem absolwentów szkół średnich do kontynuowania nauki zarówno na studiach zawodowych, jak i magisterskich oraz wyższymi oczekiwaniami i ambicjami młodzieży w porównaniu do początku lat 90-tych znacznie zwiększyła się liczba studentów uczelni wyższych i absolwentów legitymujących się wyższym wykształceniem. Ta liczna grupa osób, wcześniej w ograniczonym stopniu reprezentowana wśród osób bezrobotnych i ciesząca się zainteresowaniem pracodawców, odczuwa dziś podobne problemy jak pozostała bezrobotna młodzież. Jednocześnie zarówno wśród ludności ogółem, jak i w poszczególnych grupach ze względu na aktywność ekonomiczną **wzrasta odsetek osób legitymujących się dyplomami wyższych uczelni. W końcu 2003 r. osoby z wyższym wykształceniem stanowiły 4,4% zarejestrowanych i udział ten zwiększył się do 8,5% w końcu 2008 r., 10,5% w końcu 2010 r. W końcu I półrocza 2011 r. udział wzrósł do 10,6%.**

W końcu I półrocza 2011 r. w porównaniu do analogicznego okresu 2010 r. **wzrost liczby bezrobotnych z wyższym wykształceniem wyniósł 15,8% i był najwyższy w zestawieniu z pozostałymi grupami** ze względu na poziom posiadanego wykształcenia. W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. tylko wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym odnotowano spadek (o 0,7%), a liczebność bezrobotnych z gimnazjalnym i poniżej pozostała na tym samym poziomie.

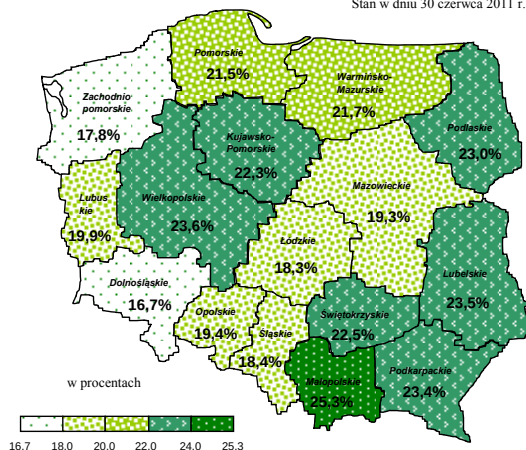
W końcu czerwca 2011 r. najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby ze stażem 1-5 lat (417 tys. osób) oraz bez stażu pracy (386,3 tys. osób), zaś najmniej było bezrobotnych z ponad 30-letnim stażem pracy (63,8 tys.).

W końcu I półrocza 2011 r. co trzeci bezrobotny posiadał staż pracy do 5 lat, zaledwie 3 na 100 bezrobotnych miało ponad 30 letni staż pracy, a 1 na 5 bezrobotnych nie posiadał stażu pracy.

UDZIAŁ BEZROBOTNYCH DO 25 ROKU ŻYCIA W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Stan na dniu 30 czerwca 2011 r.

Jednym z najgroźniejszych zjawisk występujących na rynku pracy jest długie, ponad 12 miesięczne pozostawanie bez pracy. **W końcu czerwca 2011 r. w ewidencji urzędów pracy zarejestrowanych było 600,2 tys. osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się.** Osoby te stanowiły 31,9% ogółu bezrobotnych (wobec 28,7% w końcu czerwca 2010 r.). Nadal niepokoi fakt, że co 7 osoba pozostawała w rejestrach urzędów pracy ponad 2 lata od momentu zarejestrowania się i równocześnie w skali roku grupa najdłużej pozostających bez pracy zwiększyła się najbardziej, bo aż o 15,4%, przy ogólnym wzroście bezrobocia o 2,1%.

Niestety statystyka rynku pracy nie zawiera informacji na temat tego ile maksymalnie czasu osoba znajduje się w ewidencji bezrobotnych. Dla potrzeb analizy przyjęto, że jest to 36 miesięcy - wówczas średni czas pozostawania bez pracy, który w zasadzie do końca 2004 r. systematycznie wzrastał, zaczął dynamicznie spadać do 9,4 miesiąca w końcu 2009 r., by nieco wzrosnąć w końcu 2010 r. do 9,7 miesiąca. **W końcu I półrocza 2011 r. wskaźnik ten wzrósł do 10,9 miesiąca** (w analogicznym okresie 2010 r. wyniósł 10,1 miesiąca).

W art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wyszczególnione zostały grupy osób uznanych za będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Wśród nich wymienić należy bezrobotnych: do 25 roku życia; bezrobotnych długotrwale; kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka; powyżej 50 roku życia; bez kwalifikacji zawodowych; bez doświadczenia zawodowego; bez wykształcenia średniego; samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia; którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia; niepełnosprawnych oraz osoby po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego. **Do wymienionych grup bezrobotnych powinny być kierowane różnego rodzaju działania aktywizujące.**

W końcu czerwca 2011 r. status osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało 1 716,1 tys. osób, co oznacza, że 9 na 10 bezrobotnych spełniało kryteria by być zaliczonym do tej kategorii. Osoba może spełniać kryteria by jednocześnie być zakwalifikowaną do kilku grup w szczególnej sytuacji.

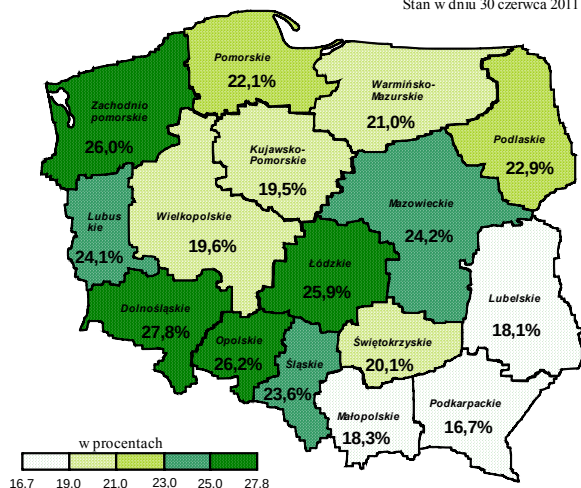
W końcu czerwca 2011 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 393,2 tys. osób do 25 roku życia, a dynamika wzrostu w odniesieniu do stanu z końca czerwca 2010 r. była niższa niż dla bezrobotnych ogółem i wyniosła 0,3% wobec 2,1%.

Odsetek bezrobotnych do 25 roku życia zmniejszył się z 21,3% w końcu czerwca 2010 r. do 20,9% w końcu czerwca 2011 r. Rozpiętość udziału bezrobotnych do 25 roku życia w ogólnej liczbie zarejestrowanych kształtowała się w przedziale od 16,7% w województwie dolnośląskim do 25,3% w województwie małopolskim.

Płynne wejście na rynek pracy bezpośrednio po ukończeniu szkoły to poważne wyzwanie w sytuacji wysokiego bezrobocia. Jest to problem obecny w Polsce, ale też spotykany w większości krajów Unii Europejskiej.

UDZIAŁ BEZROBOTNYCH POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTÓW

Stan w dniu 30 czerwca 2011 r.

Wzrost bezrobocia dotyczył również osób powyżej 50 roku życia, przy czym liczba bezrobotnych w tej grupie wiekowej zwiększyła się bardziej niż poziom bezrobocia ogółem. **W końcu czerwca 2011 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 417,6 tys. bezrobotnych powyżej 50 roku życia**, tj. o 22,5 tys. osób więcej niż w końcu czerwca 2010 r. (wzrost o 5,7%).

Odsetek bezrobotnych powyżej 50 roku życia zwiększył się z 21,4% w końcu czerwca 2010 r. do 22,2% w końcu czerwca 2011 r.

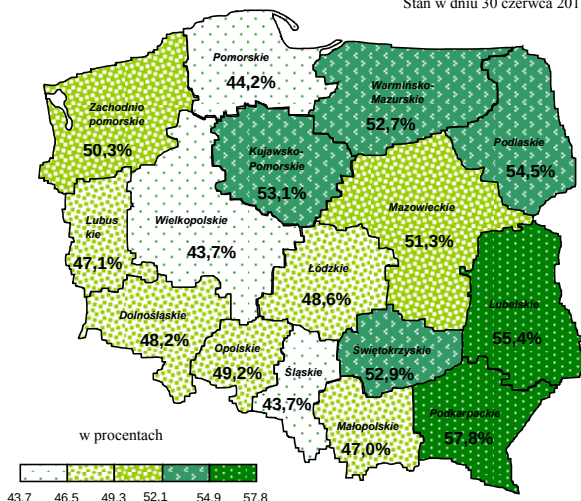
Udział osób powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych w końcu czerwca 2011 r. kształtował się w przedziale od 16,7% w województwie podkarpackim do 27,8% w dolnośląskim.

W końcu czerwca 2011 r. **w urzędach pracy zarejestrowanych było 938,7 tys. osób długotrwale bezrobotnych**, tj. o 139,1 tys. więcej niż w końcu czerwca 2010 r. Tym samym liczba długotrwale bezrobotnych wzrosła o 17,4%, przy wzroście liczby bezrobotnych ogółem o 2,1%. Zatem **zwiększył się udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych z 43,4% w końcu czerwca 2010 r. do 49,8% ogółu zarejestrowanych w końcu czerwca 2011 r.**

Najwyższy odsetek długotrwale bezrobotnych w końcu czerwca 2011 r. odnotowano w województwach podkarpackim (57,8%) i lubelskim (55,4%), zaś najmniej w ogólnej liczbie bezrobotnych było długotrwale bezrobotnych w województwach śląskim i wielkopolskim (po 43,7%).

UDZIAŁ DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTÓW

Stan w dniu 30 czerwca 2011 r.

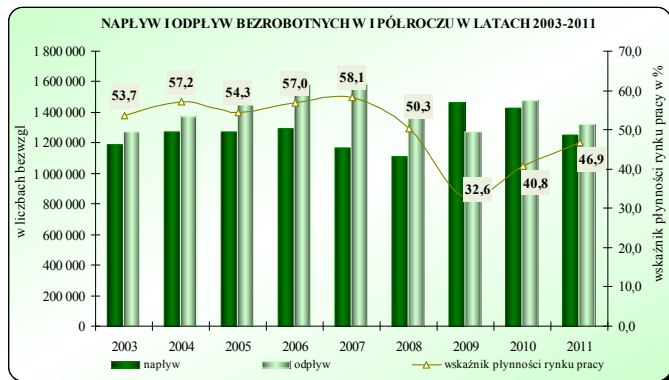

Poza omówionymi powyżej grupami osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy w końcu czerwca 2011 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było:

- 192,2 tys. kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, tj. 19,1% bezrobotnych kobiet i 10,2% ogółu bezrobotnych;
- 576,7 tys. osób bez kwalifikacji zawodowych, tj. 30,6% ogółu bezrobotnych;
- 505,0 tys. osób bez doświadczenia zawodowego, tj. 26,8% bezrobotnych ogółem;
- 1 043,1 tys. bez wykształcenia średniego, tj. 55,4% ogółu bezrobotnych;
- 158,6 tys. samotnie wychowujących co najmniej 1 dziecko do 18 roku życia, tj. 8,4%;
- 33,1 tys. osób, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia, tj. 1,8% ogółu bezrobotnych;
- 98,2 tys. niepełnosprawnych, tj. 5,2%;
- 1,6 tys. bezrobotnych po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego, tj. 0,1% bezrobotnych.

Uwaga: Dane dotyczące osób długotrwale bezrobotnych według definicji zawartej w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obejmują szerszą grupę osób niż tylko pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy

W I półroczu 2011 r. w porównaniu do analogicznego okresu 2010 r. liczba bezrobotnych ukształtowała się pod wpływem spadku napływu bezrobotnych, przy równoczesnym spadku odpływu bezrobotnych.

W I półroczu 2011 r. napływ bezrobotnych wyniósł 1 251,7 tys. osób (spadek o 12,4% w zestawieniu z I półroczem 2010 r.), a z ewidencji urzędów pracy wyłączono 1 323,1 tys. osób (spadek o 10,4%).

Wskaźnik płynności rynku pracy, określający stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych, **wyniósł w I półroczu 2011 r. – 46,9% wobec 40,8% przed rokiem.**

Głównym powodem wyłączeń z ewidencji w omawianym okresie były podjęcia pracy. Liczba podejmujących pracę w latach 2002-2006 z roku na rok zwiększała się. Tendencja ta uległa załamaniu w 2007 r. Niekorzystna sytuacja utrzymała się w 2008 i 2009 r. **W I półroczu 2011 r. pracę podjęło 587,0 tys. osób, tj. o 4,2 tys. osób więcej niż w I półroczu 2010 r. (wzrost o 0,7%).**

Spadek liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie dotyczył podjęć pracy subsydiowanej. **W okresie styczeń - czerwiec 2011 r. niesubsydiowane zatrudnienie podjęło 532,5 tys. bezrobotnych, tj. o 15,1% więcej niż w I półroczu 2010 r.** Zauważyć należy, że podjęcia pracy sezonowej zwiększyły się o 4,9% do 34,6 tys. osób. **Subsydiowane zatrudnienie podjęło 54,5 tys. osób, czyli o 65,5 tys. osób mniej niż przed rokiem (spadek o 54,6%).** Odsetek osób podejmujących subsydiowane zatrudnienie zmniejszył się z 20,6% w I półroczu 2010 r. do 9,3% w I półroczu 2011 r.

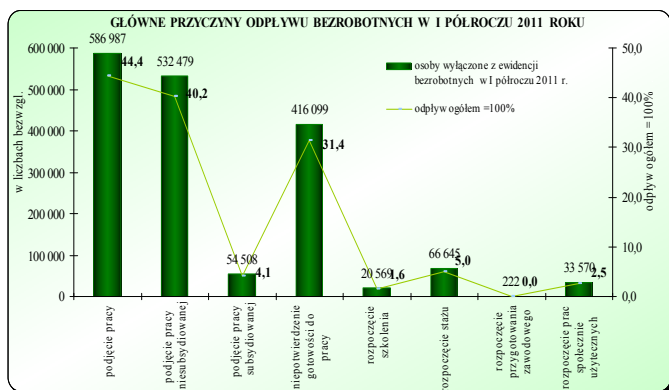
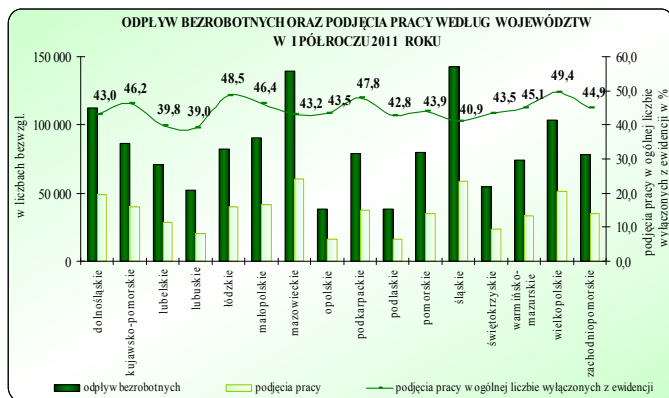
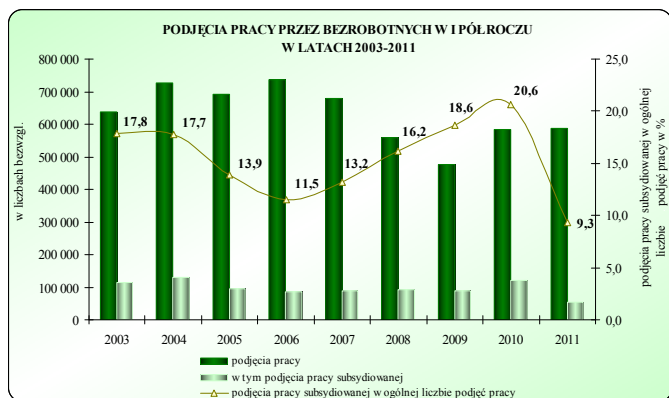
W okresie styczeń - czerwiec 2011 r. w aktywnych programach rozpoczęło udział 175,5 tys. osób, wobec 416,4 tys. osób przed rokiem. Liczba zaktywizowanych bezrobotnych zmalała w porównaniu z I półroczem 2010 r. o 240,9 tys. osób, tj. o 57,8%.

Osoby objęte działaniami aktywizacyjnymi stanowiły 13,3% odpływu bezrobotnych w I półroczu 2011 r., wobec 28,2% w I półroczu 2010 r.

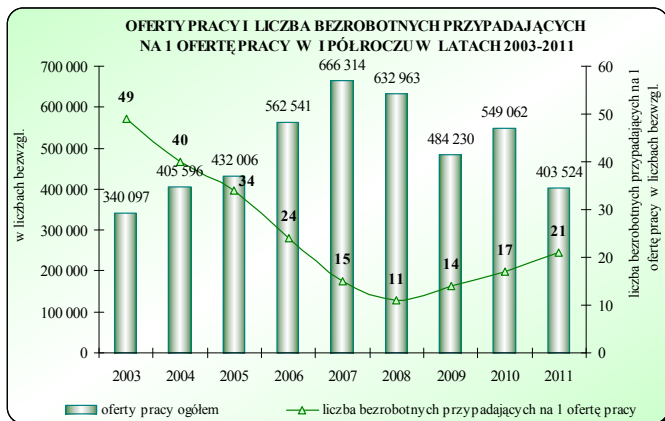
W porównaniu z I półroczem 2010 r., w analizowanym okresie 2010 r. najbardziej zmniejszyła się liczba wyłączonych z ewidencji z powodu:

- rozpoczęcia szkolenia (spadek o 73,5% do 20,6 tys. osób);
- rozpoczęcia robót publicznych (spadek o 70,8% do 12,1 tys. osób);
- podjęcia działalności gospodarczej (spadek o 69,2% do 10,0 tys. osób);
- rozpoczęcia stażu (spadek o 61,2% do 66,6 tys. osób).

W latach 2002 – 2007, z roku na rok wzrastała liczba ofert pracy będących w dyspozycji publicznych służb zatrudnienia. Korzystna tendencja załamała się w 2008 r. kiedy to do urzędów pracy wpłynęło 1 142,7 tys. ofert pracy, tj. o 8,0% mniej niż rok wcześniej. Również w 2009 r. zanotowano spadek ofert pracy do 902,6 tys. W 2010 r. liczba ofert pracy wzrosła do poziomu 1 021,2 tys. ofert.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy

W I półroczu 2011 r. do urzędów pracy wpłynęło 403,5 tys. ofert pracy, tj. o 145,5 tys. ofert mniej niż w I półroczu 2010 r. (spadek o 26,5%). Oferty subsydiowanego zatrudnienia stanowiły 38,2% ogółu ofert (tj. 154,1 tys.). Dla porównania w I półroczu 2010 r. oferty pracy subsydiowanej stanowiły 60,7% (tj. 333,3 tys.).

Liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy w I półroczu 2011 r. wyniosła 21 osób, wobec 17 osób w I półroczu 2010 r.

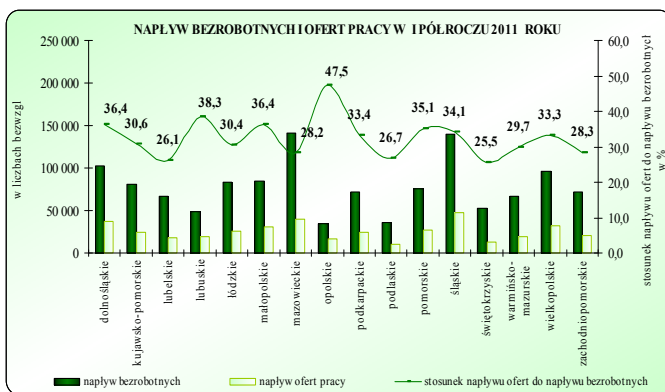
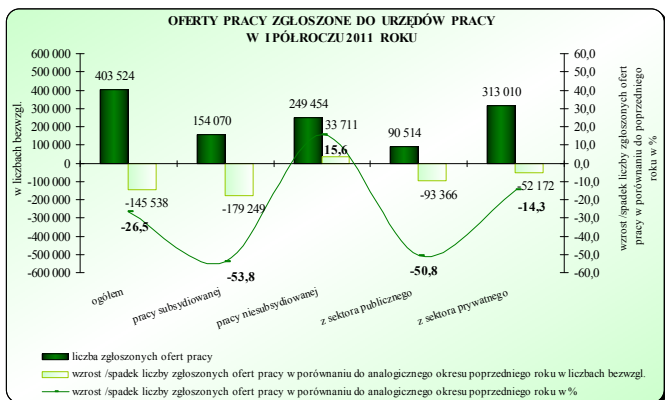
W I półroczu 2011 r. **spadek liczby ofert pracy dotyczył pracy subsydiowanej**. Pracodawcy zgłosili 249,5 tys. ofert pracy niesubsydiowanej, tj. o 15,6% ofert więcej niż rok wcześniej. Liczba subsydiowanych ofert zatrudnienia zmalała z 333,3 tys. do 154,1 tys., tj. o 53,8%.

Spadek liczby zgłoszonych miejsc pracy odnotowano zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym. Pracodawcy z sektora prywatnego zgłosili 313,0 tys. ofert wobec 365,2 tys. w I półroczu 2010 r. – spadek o 14,3%.

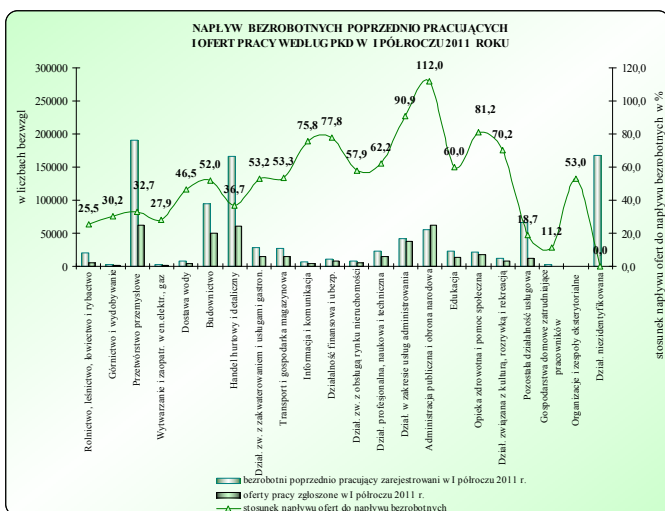
Liczba ofert pracy z sektora publicznego zmniejszyła się aż o 50,8% do 90,5 tys. ofert.

Liczba wolnych miejsc pracy zgłoszonych do urzędów pracy w I półroczu 2011 r. wystarczałyby dla 3 na 10 zarejestrowanych w tym okresie bezrobotnych.

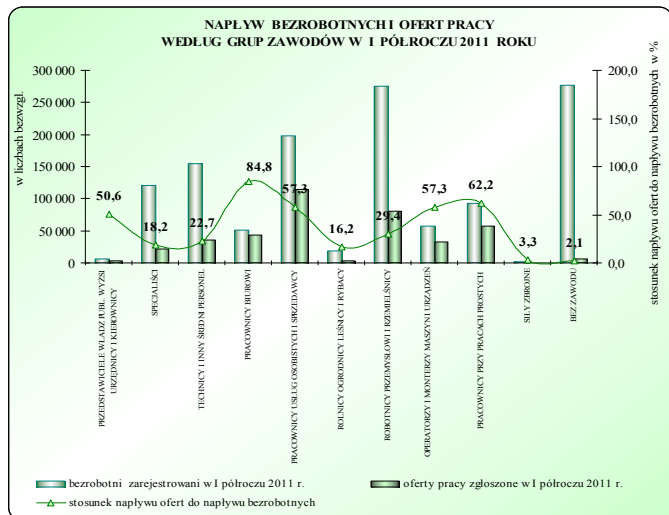
W przypadku analizy poszczególnych województw sytuacja była zróżnicowana. Oferty zgłoszone w województwach świętokrzyskim, lubelskim, podlaskim, mazowieckim, zachodniopomorskim i warmińsko-mazurskim wystarczałyby dla mniej niż 30% nowozarejestrowanych w I półroczu 2011 r. bezrobotnych. Natomiast w województwie opolskim liczba zgłoszonych ofert stanowiła 47,5% napływu bezrobotnych.

Generalnie w Polsce występuje nadwyżka bezrobotnych w stosunku do ofert pracy, o czym świadczy między innymi wysoka stopa bezrobocia. Porównanie liczby bezrobotnych poprzednio pracujących, którzy zarejestrowali się w urzędach pracy z liczbą ofert pracy zgłoszonych w tym samym okresie pokazuje, że **tylko w jednej sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) napływ ofert przewyższał napływ bezrobotnych**. Przewaga ofert pracy nad napływem bezrobotnych w danej sekcji wystąpiła w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne. Jednak przewaga ta była na tyle nieistotna, że można w tym wypadku mówić o równowadze siły roboczej. W sekcji działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca również odnotowano równowagę, choć nie było przewagi napływu ofert nad napływem bezrobotnych. W pozostałych sekcjach wystąpiła nadwyżka. Do sekcji o największej przewadze liczby zarejestrowanych bezrobotnych w odniesieniu do liczby zgłoszonych ofert należały: gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby oraz pozostała działalność usługowa.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych w końcu czerwca 2011 r. 1 514,2 tys. osób posiadało zawód (specjalność), co stanowiło 80% populacji bezrobotnych.

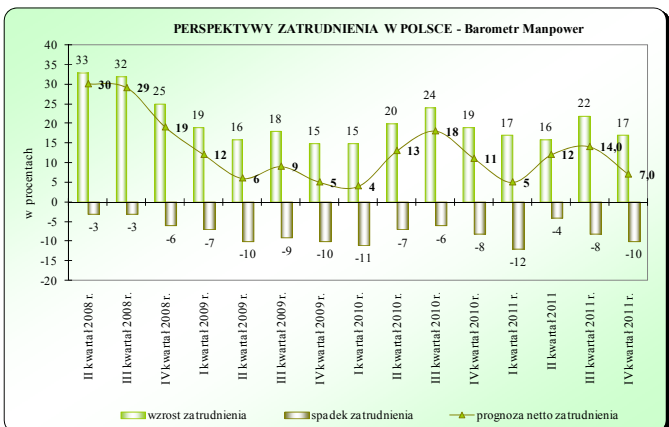
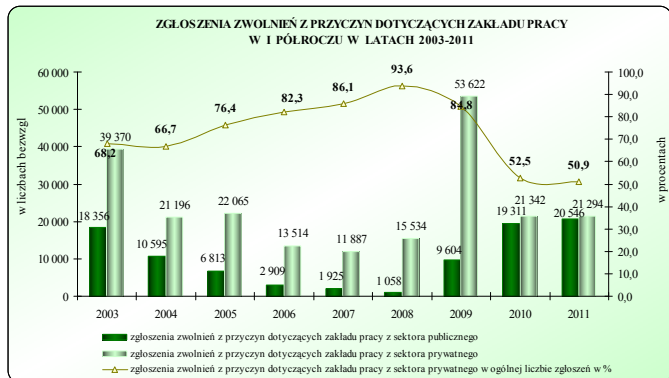
We wszystkich grupach napływ ofert pracy pozostawał istotnie niższy niż liczba zarejestrowanych bezrobotnych posiadających zawody z danej grupy. Najgorzej wyglądała sytuacja osób bez zawodu, gdzie liczba zgłoszonych ofert wystarczyłaby dla ok. 2% zarejestrowanych w I półroczu 2011 r. bezrobotnych bez zawodu.

Liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy w I półroczu 2011 r. wyniosła 18 osób dla osób posiadających zawód wobec 260 dla osób bez zawodu. Warto nadmienić, że wskaźnik ten kształtował się od 9 osób na 1 ofertę w grupie pracownicy biurowi do 66 w grupie rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy

W I półroczu 2011 r. zgłoszeń zwolnień 41,8 tys. pracowników dokonało 788 zakładów pracy, wobec 40,7 tys. osób zgłoszonych z niemal 600 zakładów w analogicznym okresie 2010 r. Z liczby zgłoszonych do urzędów pracy zapowiedzi zwolnień w I półroczu 2011 r. zwolniono 17,3 tys. osób (w I półroczu 2010 r. – 14,4 tys. osób). Najwięcej zwolnień pochodziło z sekcji przetwórstwo przemysłowe (9,5 tys. zwolnionych, tj. 55,0% ogółu zwolnień).

Gros zgłoszeń zwolnień pochodziło z sektora prywatnego – prawie 51% zgłoszeń w I półroczu 2011 r. wobec 52,5% w analogicznym okresie 2010 r. Warto nadmienić, że istotna część zgłoszeń – 31,5% – pochodziła od pracodawców prowadzących działalność w sekcji transport i gospodarka magazynowa, a 29,3% zgłoszeń pochodziło z sekcji przetwórstwo przemysłowe.

Według stanu w końcu czerwca 2011 r. 405 zakładów pracy zamierzało zwolnić 42,3 tys. osób, podczas gdy w końcu czerwca 2010 r. 413 zakładów zamierzało zwolnić 46,4 tys. osób.

Wyniki badania Manpower perspektyw zatrudnienia pokazują, że polscy pracodawcy deklarują lekki spadek tempa wzrostu zatrudnienia w IV kwartale 2011 r. 17% przebadanych pracodawców w Polsce planuje zwiększenie zatrudnienia, a 10% przewiduje jego zmniejszenie. Oznacza to, że **prognoza netto zatrudnienia w Polsce wynosi +7%.**

W ujęciu kwartalnym odnotowano spadek prognozy o 7 p. p., natomiast w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. prognoza spadła o 4 p. p.

Opracowanie:
Wydział Analiz i Statystyki (BCh, JML)